*Załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr RD/Z.0201-3/2020*

# KARTA KURSU

| | |
|---|---|
| Nazwa | Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE |
| Nazwa w j. ang. | Common EU foreign and security policy |

| | | |
|---|---|---|
| Koordynator | Prof. dr hab. Olga Wasiuta | Zespół dydaktyczny |
| Punktacja ECTS* | 4 | |

## Opis kursu (cele kształcenia)

Wykłady mają na celu przybliżyć studentom węzłowe kwestię, dotyczące genezy integracji europejskiej w dziedzinie polityki zagranicznej i obronnej; podstawowe elementy polityki zewnętrznej UE; główne etapy i mechanizmy polityki zagranicznej/bezpieczeństwa państw Wspólnoty Europejskie/Unia Europejska (WPZiB, EPBiO) oraz podstawowe czynniki determinujące przyszły rozwój integracji europejskiej w dziedzinie polityki zagranicznej i obronnej.

## Warunki wstępne

| | |
|---|---|
| Wiedza | ➢ podstawowa wiedza z zakresu stosunków międzynarodowych |
| Umiejętności | ➢ umiejętność posługiwania się podstawową terminologią politologiczną i dyplomatyczną;<br>➢ umiejętność samodzielnej i grupowej pracy;<br>➢ umiejętność szukania i korzystania ze źródeł;<br>➢ umiejętność prezentacji wiedzy |
| Kursy | ➢ Historia stosunków międzynarodowych,<br>➢ Międzynarodowe stosunki polityczne |

## Efekty uczenia się

| Wiedza | Efekt uczenia się dla kursu | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| | W01, ...<br><br>W01 - Posiada zaawansowaną wiedzę z wybranych obszarów z zakresu nauk społecznych, ich miejsca w systemie nauki i relacji pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami w obrębie dziedziny oraz obszaru nauk społecznych.<br><br>W04 - Uzyskał/a zaawansowaną wiedzę o wielości i różnorodności z wybranych struktur i instytucji społecznych warunkujących bezpieczeństwo międzynarodowe na poziomach: narodowym, regionalnym i globalnym; w wymiarach: kulturowym, politycznym, militarnym, uwzględniając jego aspekty społeczno-kulturowe, energetyczne, ekonomiczne i ekologiczne.<br><br>W08 - Posiada zaawansowaną wiedzę o metodach, technikach i narzędziach gromadzenia, analizy danych właściwych interdyscyplinarnym studiom nad bezpieczeństwem międzynarodowym, pozwalające opisywać podmioty, struktury i instytucje (reżimy) międzynarodowe oraz identyfikować i planować procesy zachodzące w środowisku bezpieczeństwa. | W01, ...<br><br>P6U_W<br><br>P6U_W<br><br>P6U_W |

| Umiejętności | Efekt uczenia się dla kursu | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|---|---|---|
| | | U01, ... |
| | K_U01- Potrafi dokonać interpretacji zjawisk zachodzących w systemach życia społecznego, przy wykorzystaniu wiedzy z zakresu nauk społecznych. | P6U_U |
| | K_U02 - Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dla analizy zjawisk życia społecznego. | P6U_U |
| | K_U05 - Potrafi wykorzystać wiedzę w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego do zdobywania danych o strukturach i instytucjach w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego w wymiarze kulturowym, politycznym, militarnym i ekonomicznym. | P6U_U |

| Kompetencje społeczne | Efekt uczenia się dla kursu | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| | K_K01 - Ma świadomość konieczności ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. | P6U_K |
| | K_K04 – Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania i poszerzania nabytej wiedzy i doskonalenia umiejętności dotyczących problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym na studiach II stopnia. | P6U_K |
| | K_K10 - Potrafi analizować działania międzynarodowe pod względem priorytetów narodowych dzięki zdolności wczesnego dostrzegania, analizowania i prognozowania zagrożeń. | P6U_K |

| Organizacja | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Forma zajęć | Wykład (W) | Ćwiczenia w grupach | | | | | |
| | | A | K | L | S | P | E |
| Liczba godzin | 30 | 15 | | | | | |
| | | | | | | | |

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych
- dyskusja dydaktyczna
- ćwiczenia z dyskusją, prezentacjami multimedialnymi i referatami przygotowanymi przez studentów
- Konsultacje
- Egzamin

Formy sprawdzania efektów uczenia się

| | E – learning | Gry dydaktyczne | Ćwiczenia w szkole | Zajęcia terenowe | Praca laboratoryjna | Projekt indywidualny | Projekt grupowy | Udział w dyskusji | Referat | Praca pisemna (esej) | Egzamin ustny | Egzamin pisemny | Inne |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| W01 | | | | | | | | | x | | | x | |
| W0 | | | | | | x | | | | | | x | |

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| W08 | | | | | | | x | | | | | x | |
| U01 | | | | | | | | x | | | | | |
| U02 | | | | | | | | | | x | | x | |
| U04 | | | | | | | | | | | | x | |
| K01 | | | | | | | x | | | | | | |
| K04 | | | | | | | x | | | | | | |
| K10 | | | | | | | x | | | | | | |

| | |
|---|---|
| Kryteria oceny | podstawowa znajomość faktów, terminologii oraz ich ogólna interpretacja |

| | |
|---|---|
| Uwagi | Zaliczenie na podstawie uczestnictwa w zajęciach, przygotowania prezentacji multimedialnej, a nieobecność student odpracowuje samodzielnie i zalicza ustnie na konsultacjach, oraz egzamin pisemny |

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Instytucjonalizacja, integracja, wspólnota – teoretyczne i metodologiczne podstawy badania procesu integracji europejskiej w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa
- Polityczna i militarna integracja państw Europy Zachodniej po II wojnie światowej – trudne początki . Od Traktatu z Dunkierki do Unii Zachodnioeuropejskiej – ewolucja europejskiej współpracy wojskowej .
- Między suwerennością a integracją – przyczyny porażki projektów Europejskiej Wspólnoty Obronnej i Europejskiej Wspólnoty Politycznej
- Od prób współpracy politycznej do Jednolitego Aktu Europejskiego – proces instytucjonalizacji współpracy politycznej państw Wspólnot Europejskich
- Od Raportu Tindemansa do propozycji Komitetu Spinellego – koncepcje Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa w projektach Unii Europejskiej . Od Traktatu z Maastricht do Traktatu lizbońskiego – ewolucja Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa
- Instrumenty Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Międzyrządowość, wspólnotowość, brukselizacja – podmioty uczestniczące we Wspólnej Polityce Zagranicznej i Bezpieczeństwa
- Ramy prawne, polityczne i cele Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa – fundament europejskiej współpracy politycznej. Kluczowe podmioty instytucjonalne WPZiB. Narzędzia i formy WPZiB. Dziedziny i wymiary WPZiB WPZiB. Wdrażanie WPZiB.
- Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony (WPBiO)
- Europejska autonomia strategiczna i europejska suwerenność strategiczna.

- Budowa wojskowych zdolności operacyjnych UE. Finansowanie operacji UE prowadzonych w ramach WPBiO. Grupy bojowe UE
- Polityka Unii Europejskiej w zakresie obrony cyberprzestrzeni
- UE a wybrane państwa i regiony (Ukraina, Gruzja, Mołdowa). Stosunki UE z organizacjami międzynarodowymi. Status UE w stosunkach międzynarodowych.
- Unia Europejska wobec zmieniającego się ładu międzynarodowego.

Wykaz literatury podstawowej


- Badanie polityki zagranicznej państwa: wymiar europejski (pod red. M. Pietrasiak, J. Ciesielskiej-Klikowskiej, S. Kosmynki), Warszawa 2017.
- O. Barburska, Polityka wschodnia Unii Europejskie jako część składowa polityki zagranicznej UE, Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2018.
- J. Czaputowicz, Teoretyczne wyjaśnienia Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony „Stosunki Międzynarodowe", nr 2/2013, s. 10–18.
- A. Ciupiński, Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej Geneza, rozwój, funkcjonowanie. Warszawa, 2013.
- J.Gotkowska, Czym jest PESCO?: miraże europejskiej polityki bezpieczeństwa, Warszawa 2018.
- J.Gotkowska, Renesans wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE. Szanse i wyzwania dla wschodniej flanki. Warszawa 2017.
- R.Grzeszczak, Globalna rola Europy oraz Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa – od słów do rzeczywistości. Warszawa 2013.
- D. Milczarek, Świat na rozdrożu – ewolucja UE na świecie i rozdrożu UE (część 1, część 2), „Studia Europejskie " 2009, nr. 4 oraz „Studia Europejskie" 2010, nr. 1.
- D. Milczarek, Pozycja i rola Unii Europejskiej w stosunkach międzynarodowych. Wybrane aspekty teoretyczne, Warszawa 2003.
- D.Milczarek, Rola międzynarodowa Unii Europejskiej jako „mocarstwa niewojskowego. „Studia Europejskie" 1 (2003).
- O. Osica, Ujarzmianie chaosu – wpływy stosunków dwustronnych Unii Europejskiej w świetle lub z Lizbony, „Sprawy międzynarodowe" 2010, nr. 2.
- S. Parzymies (red.), Dyplomacja czy siła? UE w stosunkach międzynarodowych. Warszawa, 2009.
- S.Piotrowski, Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej. Wymiar praktyczny. Akademia Sztuki Wojennej. Warszawa 2019.
- F.Tereszkiewicz, Proces instytucjonalizacji Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej, Toruń 2013.
- R.Zięba, Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: geneza i założenia. "Przegląd Europejski", 1 (2003), s. 23-41.


Wykaz literatury uzupełniającej


- T.R. Aleksandrowicz, Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej, Warszawa 2011, Rozdział 5.
- A. Kreczmańska, Reforma UE w traktacie lizbońskim, „Polski Przegląd Dyplomatyczny" nr. 6/2008.
- K. Smith, Czy Unia Europejska może być biegunem w wielobiegunowym świecie?, „The International Spectator", 2013, t. 48, nr 2, s. 114–126.

- Globalny aktor w poszukiwaniu strategii. Polityka zagraniczna Unii Europejskiej między multilateralizmem a bilateralizmem, Komisja Europejska, Luksemburg, 2014.
- J. Koops, G. Macaj (red.), Unia Europejska jako aktor dyplomatyczny, Londyn-Nowy Jork 2015.
- K.Sobczyk, Konflikt na Ukrainie–porażka czy szansa dla Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE? „Bezpieczeństwo Narodowe" 1 (2015): 37-60
- E. Haliżak, S. Parzymies (red.), Unia Europejska nowy typ wspólnoty, Warszawa 2002.
- R.Kuźniar, Wzlot i upadek Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony. „Bezpieczeństwo Narodowe", 4 (2014), s. 31-45D. Spence, J. Bátora (red.), Europejska Służba Działań Zewnętrznych, Londyn-Nowy Jork 2015.
- R. Zięba, Unia Europejska jako aktor stosunków międzynarodowych, Warszawa 2003.
- R.Zięba, Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie, Warszawa 2008.
- K.Miszczak, Przyszłość polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej. Warszawa 2017.
- J.Dyduch, Europeizacja polskiej polityki zagranicznej w perspektywie realizmu strukturalnego, Wrocław 2016.


Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

| | | |
|---|---|---|
| Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi | Wykład | 30 |
| | Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.) | 15 |
| | Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym | 15 |
| Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi | Lektura w ramach przygotowania do zajęć | 15 |
| | Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu | 10 |
| | Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie) | 10 |
| | Przygotowanie do egzaminu | 20 |
| Ogółem bilans czasu pracy | | 115 |
| Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika | | 4 |